

Mari Rantanen ps

Kirjallinen kysymys ajokortin kelpaamisesta henkilötodistukseksi

Eduskunnan puhemiehelle

Edellisen hallituksen yhtenä kärkihankkeena oli norminpurkutalkoot. Kuitenkin ajokortin kelpaaminen henkilöllisyyden todistamiseksi lakkasi 1.1.2019, mikä on päinvastoin aiheuttanut byrokratian määrän lisääntymistä. Rajoitus ajokortin käytössä henkilötodistuksena liittyy poliisin mukaan osaltaan lain muutokseen vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista. Ajokorttia ei voida käyttää enää hakijan tunnistamiseen vahvan sähköisen tunnistusvälineen myöntämisen yhteydessä. Poliisin mukaan ajokortti on voimassa usein hyvin pitkiä aikoja eikä sen haltijaa tämän vuoksi ole aina mahdollista tunnistaa kuvasta.

Viimeksi toukokuussa uutisoitiin, kuinka vanhus ei voinut lunastaa itselleen R-kioskille saapunutta henkilökorttia, sillä hänellä oli henkilöllisyytensä todistamiseen vain ajokortti ja vanhentunut passi. Uusi henkilökortti jäi saamatta ja tunnistautuminen tuli suorittaa poliisiaseman lupapalvelupisteessä. Farssinomaisia piirteitä käytäntö saa silloin, kun hakija käyttää valtakirjaa valtuutukseen jonkun toisen henkilön lunastamaan itselleen uuden henkilötodistuksen. Henkilölle itselleen ei siis henkilötodistusta voi luovuttaa, mutta hänen valtuuttamalleen toiselle henkilölle se on mahdollista.

Ajokortin kelpaamattomuus henkilöllisyyden todistamiseen hankaloittaa kansalaisten arkipäiväistä toimintaa. Mm. pankeissa ja teleyrityksissä asioiminen on vaikeutunut tunnistautumiskeinojen rajaamisen myötä. Lisäksi niillä, jotka ovat käyttäneet pelkkää ajokorttia tunnistautumiseen, on lainmuutos johtanut uuden henkilötodistuksen tarpeeseen. Tämä voi jopa muodostaa taloudellisen kynnyksen vähävaraiselle henkilölle.

Ajokortti sekä kuvallinen Kela-kortti kelpaavat vielä selvitykseksi henkilöllisyydestä äänestettäessä vaaleissa. Mikäli jatkossa näiden dokumenttien painoarvo henkilöllisyyden todistajina heikkenee, saattaa tulevaisuudessa osallistuminen demokraattiseen prosessiin vaikeutua.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Aikooko hallitus ryhtyä toimiin henkilöllisyyden todistamisen sujuvoittamiseksi mm. kelpuuttamalla jatkossa ajokortin henkilötodistukseksi?

Kirjallinen kysymys KK 99/2019 vp

Helsingissä 4.9.2019

Mari Rantanen ps